

Vergaderjaar 2001–2002

**21 501-16**

**Landbouwrapaad**

**Nr. 328**

## **BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 6 mei 2002

Op maandag 22 april jongstleden vond in Luxemburg een vergadering plaats van de ministers van Landbouw van de Europese Unie. Het was een korte Raad, een achttal onderwerpen werd besproken. Het Voorzitterschap presenteerde twee memoranda, te weten: «gelijke kansen op het platteland» en «Veterinair fonds van de Europese Unie». De heer Byrne gaf een toelichting over de stand van zaken aangaande BSE. Aansluitend presenteerde de Commissie een voorstel voor een verordening betreffende toevoegingsmiddelen in diervoeding. Er is van gedachten gewisseld over veterinaire rechtelijke voorschriften voor het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren. Op verzoek van Italië is stilgestaan bij de problematiek en vooruitzichten van jonge landbouwers; Griekenland vroeg aandacht voor haar exportproblemen voor perziken in blik. Ikzelf heb de handelsproblemen aangekaart die nu spelen tussen China en Nederland inzake bepaalde dierlijke producten van Chinese origine die verboden stoffen bevatten.

### **Gelijke kansen op het platteland**

Zoals ik in de brief aan uw Kamer schreef, heeft het Voorzitterschap hierover een memorandum opgesteld. Het document gaat in op de vitale bijdrage van vrouwen aan plattelandsontwikkeling. Een tweetal aspecten wordt hierbij benadrukt:

- het garanderen van gelijke mogelijkheden voor mannen en vrouwen op het platteland;
- het benadrukken van de vitale rol van de vrouw in multifunctionele landbouw en diversificatie.

Het Voorzitterschap wil met het memorandum een impuls geven aan het proces naar een beter gebalanceerde participatie van vrouwen op het platteland. In de afgelopen jaren is de positie van de vrouw in positieve zin veranderd, verdere stappen zijn echter nodig. Om die reden dient het «gelijke kansen» beleid gekoppeld te worden aan programma's voor het platteland. Hieraan dient een grondige analyse vooraf te gaan, zo lichtte

de Voorzitter toe. Het streven dient er ook op gericht te zijn om een beter evenwicht te bereiken in bestuursfuncties.

De Commissie prees het initiatief van het Spaanse Voorzitterschap. Dit initiatief onderstreept het beleid dat mede onder de heer Prodi is ingezet. Binnen het programma LEADER + zijn vrouwen een prioritaire doelgroep en dat dient als zodanig in programma's naar voren te komen. De heer Fischler riep de lidstaten op goed voorbereid deel te nemen aan de conferentie over gelijke kansen voor vrouwen. Deze conferentie vindt plaats op 14 en 15 juni te Santander.

De heer Arias Cañete streeft ernaar om tijdens de Raad van mei Raadsconclusies vast te stellen over dit onderwerp.

### **Veterinair fonds van de Europese Unie**

De Voorzitter, de heer Arias Cañete, gaf een korte toelichting over het memorandum. In 2006 loopt de termijn van het huidige Veterinair Fonds af. Met het gepresenteerde memorandum stelt het Voorzitterschap de herziening van het Veterinair Fonds ter discussie. In het memorandum wordt een discrepantie gesignaleerd tussen de beschikbare en de benodigde middelen voor het veterinaire fonds. Dit wordt veroorzaakt door «nieuwe» (TSE's) en «oude» (MKZ) dierziekten en versterkte aandacht voor voedselveiligheid. Spanje streeft ernaar het huidige instrumentarium inzake de bestrijding van dierziekten en calamiteiten uit te breiden. Reden hiervoor zijn de hoge kosten die gepaard gaan met het bestrijden van calamiteiten en het waarborgen van een hoog niveau van voedselveiligheid. De vraag wordt opgeworpen wie die extra kosten zal betalen. In het memorandum introduceert het Voorzitterschap tevens het element verzekeringen als beleidsinstrument.

De heer Byrne verwelkomde het initiatief van het Voorzitterschap. In de loop der jaren heeft voedselveiligheid een hogere prioriteit gekregen in de dierhouderij. Het bestaande beleid dient aangepast te worden aan de nieuwe eisen die door de maatschappij gesteld worden. De Commissaris duidde op het Witboek voedselveiligheid dat tegemoet komt aan een groot aantal van deze zorgen en problemen. Om verbeteringen te bereiken is het noodzakelijk dat lidstaten Europese regelgeving ter zake omzetten in nationale wetgeving. Controle hierop dient als waarborg voor een hoger niveau van voedselveiligheid. Uiteraard is het evident – zo vervolgde de Commissaris – dat al deze maatregelen resulteren in een hogere prijs voor het voedselpakket. Voor wat betreft de verzekerings-systemen deelde de Commissaris mee dat deze de bestaande systematiek niet geheel kunnen vervangen. Dit thema zal in de verdere discussie betrokken worden om te bezien op welke wijze verzekeringen een aanvullende rol kunnen spelen bij de bestaande financiële mechanismen.

Ik heb naar voren gebracht dat ik de gedachte van een Europees Veterinair Fonds steun. Daarmee komt de publieke financiële verantwoordelijkheid voor dierziektebestrijding op basis van communautaire regelgeving tot uiting. In Nederland kennen we inmiddels een Diergezondheidsfonds.

Een deel van de uitgaven daarvan voor dierziektebestrijding wordt gedeclareerd bij het bedrijfsleven. De Nederlandse ervaringen hiermee zijn uitermate positief. Aangaande de kosten van voedselveiligheid ben ik van mening dat deze opgenomen dienen te worden in de kosten van de productie van voedsel. Verder heb ik ingebracht er belang aan te hechten dat de sturing van het veterinair fonds versterkt wordt. De primaire verantwoordelijkheid voor de dierziektebestrijding ligt bij de betreffende lidstaat en directe financiering daarvan is een logische consequentie. De

bijdrage van het veterinair fonds dient op termijn in relatie te staan tot het risicoprofiel van de betreffende bedrijven. In mijn ogen draagt dit bij aan de effectiviteit van het fonds. Het verzekeraar stellen van risico's voor dierziekten vind ik een interessante gedachte. Ik heb aangegeven dat agrarische verzekeringen geen algemeen alternatief zijn voor de huidige financiering van veterinaire uitgaven maar wel een aanvullende rol kunnen spelen.

## **BSE**

De heer Byrne lichtte de laatste stand van zaken toe ten aanzien van BSE. De grote meerderheid van de gevallen die nu vastgesteld worden doet zich voor bij verdacht vee en bij vee bestemd voor noodslachting. De Commissaris durfde hier echter nog geen conclusies aan te verbinden. Het Scientific Steering Committee (SSC) heeft besloten dat bij kleine grazers de lijst met SRM's niet uitgebreid hoeft te worden. Aansluitend liet de Commissaris zijn bezorgdheid blijken over de grote voorraden vlees- en beendermeel in de lidstaten. Zolang deze voorraden bestaan is dat een risicofactor. Lidstaten worden dan ook verzocht met voorrang deze voorraden te vernietigen. Afsluitend ging de heer Byrne in op het feit dat het Europees Parlement onder strenge voorwaarden het gebruik van swill wil blijven toestaan. Het gebruik van swill brengt risico's met zich mee voor de volksgezondheid en risico's voor de verspreiding van dierziekten. Een conciliatieprocedure zal nu hoogstwaarschijnlijk volgen.

In de Raad heb ik mijn grote teleurstelling over het standpunt van het EP inzake swill geuit. Ik vind het zorgwekkend dat we blijkbaar niet in staat zijn lessen te trekken uit de recent achter ons liggende dierziekte crises. Naar aanleiding van deze crises heeft de Raad destijds een duidelijk standpunt ingenomen tegen het toestaan van swill. Ik heb de hoop uitgesproken dat de Raad vast zal houden aan dit standpunt, ook al betekent dit conciliatie.

## **Toevoegingsmiddelen voor diervoeding**

In het Witboek Voedselveiligheid was reeds aangekondigd dat de bestaande additievenrichtlijn vervangen zou worden. Met dit voorstel komt de Commissie daaraan tegemoet. Belangrijk element uit het voorstel is dat vier typen antibiotica na 2006 niet meer toegestaan zijn als toevoegingsmiddelen. Coccidiostatica blijven voorlopig wel toegestaan, hiervoor worden Maximum Residue Levels opgesteld. Er komt één centraal door de European Food Safety Authority gecoördineerde vergunningprocedure. Vergunningen hebben een geldigheid van maximaal tien jaar. Door deze maatregelen wordt het gehele systeem transparanter en efficiënter en het bevordert de traceerbaarheid en verantwoordelijkheid.

Uit het korte debat viel op te maken dat verschillende lidstaten de uitfaseringsperiode voor antibiotica tot 2006 te lang vinden.

De Commissaris liet weten dat deze periode bewust gekozen was na advies ingewonnen te hebben van het wetenschappelijk comité. Immers niet alle antibiotica worden gebruikt als groeibevorderaar; ze worden vaak ook toegediend uit gezondheidsoverwegingen.

## **Veterinairrechtelijke voorschriften voor het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren**

Door dit voorstel worden de bestaande regelingen voor het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren geharmoniseerd. Verkeer van gezelschapsdieren binnen de EU is mogelijk volgens een vastgestelde procedure. Dieren dienen gevaccineerd en geïdentificeerd te zijn. Deze regelgeving is met name voor de bescherming van de volks- en diergezondheid tegen rabiës in het leven geroepen. In Nederland komt rabiës niet voor. Mede met het oog op de uitbreiding is het een goed moment voor invoering van deze regelgeving omdat in Oost-Europa rabiës nog wel in de meeste landen voorkomt. Voor Zweden, Ierland en het Verenigd Koninkrijk is een overgangsperiode voor vijf jaar in het voorstel opgenomen.

In de Raad heb ik mijn steun voor het voorstel uitgesproken. Ik ben voorstander van voorstellen die harmonisatie op dit terrein op EU-niveau nastreven.

### **Diversen**

#### *a) Jonge landbouwers: problematiek en vooruitzichten (verzoek Italië)*

De Italiaanse minister van Landbouw, de heer Allemano, stelde voor een conferentie over de toekomst van jonge boeren te organiseren. Doel van de conferentie zal zijn om nieuwe strategieën te bevorderen voor de vestiging en ontwikkeling van de nieuwe generatie landbouwers. De heer Allemano gaf uitdrukking aan zijn bezorgdheid voor de vergrijzing die plaatsvindt op het platteland. Statistieken tonen aan dat steeds minder jonge ondernemers bereid zijn boer te worden of om het ouderlijk bedrijf over te nemen omdat zij hier onvoldoende perspectief in zien.

Het enigszins negatieve beeld dat de heer Allemano schetste werd niet geheel door de heer Fischler gedeeld. Hij was van mening dat het percentage jonge ondernemers al jaren rond de 21% schommelde. Aanvullend wees de Commissaris op de mogelijkheden die binnen Agenda 2000 gecreëerd zijn middels de nationale enveloppen. Lidstaten dienen daar in hun beleid invulling aan te geven. Daarnaast wees de heer Fischler op de mogelijkheden binnen de Plattelandsontwikkelingsplannen van de lidstaten.

Ik heb het Italiaanse initiatief voor een conferentie ondersteund. Hierbij heb ik aangegeven dat de nadruk zou moeten liggen op stimuleren en faciliteren en niet op het financieel ondersteunen van bedrijfsovername. Wel zie ik mogelijkheden om nieuwe initiatieven te ondersteunen via de Kaderverordening Plattelandsontwikkeling, zoals onlangs in Nederland is besloten.

De Voorzitter concludeerde dat er brede steun was voor het initiatief van de Italianen. Hij wenste de heer Allemano alle succes met de voorbereiding van de conferentie.

#### *b) Handelsmaatregelen tegen Griekse perziken in blik (verzoek Griekenland)*

De Griekse minister Drys vroeg aandacht voor de problemen die zijn land ondervindt bij de export van perziken in blik naar Zuid-Amerika. Ondanks aanpassing van het EU-steunbeleid, waardoor een meer «level playing

field» is ontstaan, treft met name Argentinië strikte invoermaatregelen. De Griekse minister verzocht de Commissie op gepaste wijze maatregelen te treffen.

De heer Fischler onderschreef het Griekse probleem. Ook Chili heeft vergelijkbare problemen voor het geschillencomité van de WTO gebracht. Tijdens de behandeling daarvan zal de EU zich aansluiten en deze exportproblemen ook onder de aandacht van het geschillencomité brengen.

*c) Handelsconflict China*

Tijdens routine-inspecties in Nederland werd in partijen garnalen, vis en vlees geïmporteerd uit China het in de EU verboden antibioticum chlooramfenicol aangetroffen. EU-wetgeving schrijft in dergelijke gevallen vernietiging voor, daaraan heeft Nederland zich ook gehouden. Door dit voorval is met China een handelsconflict ontstaan waarbij China import van dierlijke producten uit Nederland niet langer toestaat. Bijkomend aspect is het verschillend handelen van sommige EU-lidstaten. In enkele landen werden dergelijke partijen naar China teruggestuurd. Door deze maatregel hoopt China waarschijnlijk dat ook Nederland deze lijn gaat volgen.

En marge van de Raad heb ik deze problematiek vooraf met Commissaris Byrne besproken.

In de Raad heb ik de unanieme steun van de Commissie en de andere lidstaten gekregen en is toegezegd dat vanaf heden de EU-regelgeving inzake chlooramfenicol strikt zal worden toegepast in alle lidstaten.

EU-Commissaris Byrne onderschreef mijn inbreng in de Raad. Het betreft hier een principezaak waarbij de EU als één dient op te treden. Sinds september vorig jaar is regelgeving van kracht die voorschrijft dat alle partijen voedingsmiddelen waarbij het antibioticum chlooramfenicol wordt aangetroffen vernietigd dienen te worden. Bij dit verboden middel hanteert de EU een «zero-tolerantie». Zulks is in lijn met de besluitvorming in het kader van de Codex Alimentarius. Ook in China zelf staat het antibioticum op een «zwarte lijst». Reden te meer waarom de desbetreffende partijen voedingsmiddelen niet kunnen worden teruggezonden.

De heer Byrne beaamde dat de arbitraire wijze waarop China Nederland discrimineert ongepast is. Hij zei toe deze zaak op te nemen met zijn verantwoordelijke collega's zodat ook vanuit de Commissie actie ondernomen kan worden.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,  
L. J. Brinkhorst